

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор Державного науково-методичного центру змісту культурно-мистецької освіти


«09»

М. М. Бриль

2021 р.



МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ЗМІСТУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

П'єси та ансамблі для гітари

**Збірка
педагогічного репертуару
для закладів початкової мистецької освіти**

Укладач:

Л. І. Сікорська

викладач Броварської міської дитячої музичної школи, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Рецензенти:

О. О. Дроздова

старший викладач факультету «Виконавське мистецтво та музикознавство», викладач коледжу Київської муніципальної академії музики імені Р. М. Глієра, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, кандидат мистецтвознавства

Н. В. Лук'янова

завідувач відділом народних інструментів Дитячої музичної школи № 13 ім. М. І. Глінки (м. Київ), член Національної всеукраїнської музичної спілки та Асоціації гітаристів країни Національної всеукраїнської музичної спілки, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Відповідальна
за випуск

А. Г. Полещук

Рекомендовано

на засіданні педагогічної ради

Броварської міської

дитячої музичної школи

(протокол № 3 від 04 січня 2021 р.)

© Сікорська Л. І., 2021 р.

© Державний науково-методичний центр

змісту культурно-мистецької освіти, 2021 р.

Зміст

Від автора	4
Методичні рекомендації	6
П'єси та ансамблі	
1. «Щось пішло не так»	16
2. «Жарт»	16
3. Прелюдія «Дежавю»	17
4. «Вальс»	18
5. «Справжній друг» (дуєт з мультфільму «Тимко і Димко» Б. Савельєва)...21	
6. «П'єса у стилі свінг» (перекладення для дуєту)	22
7. «Пісенька Левеняти та Черепахи» Г. Гладкова (з м/ф «Як Левеня та Черепаха пісню співали», перекладення для тріо)	23
8. Українська народна пісня «Їхав козак за Дунай...» (перекладення для тріо).....	25
9. Українська народна пісня «Місяць на небі» (перекладення для тріо).....	27
10. Українська пісня «Розпрягайте, хлопці, коні...» (перекладення для тріо)	28
11. Українська народна пісня «Несе Галя воду...», (перекладення для квартету).....	31
12. Українська народна пісня «Ой чий то кінь стоїть...» (перекладення для квартету).....	33
Бібліографія	35

«Музика може стати тією мовою,
за допомогою якої ти зможеш
спілкуватися з людьми...»
Робер Ж. Відаль

Від автора

До написання даної збірки призвело бажання збагатити педагогічний репертуар, матеріал якого сприяв би формуванню в учнів знань, навичок та вмінь, необхідних для отримання початкової мистецької освіти.

Так, сольні авторські твори, дають учням змогу оволодіти такими штрихами та прийомами гри на гітарі, як *legato*, *staccato*, *tenuto*, *glissando*, *flageolet*, *barre*, *arpeggio*. Оволодіти мелізмом, форшлагом та тембровою палітрою гітари.

«Справжній друг» (з мультфільму «Тимко і Димко» Б. Савельєва) в перекладенні для дуету допомагає набутти навичок гри акомпанементу.

«П'єса у стилі свінг» знайомить із джазовим стилем виконання – *swing*.

«Пісенька Левеняти та Черепахи» (з мультфільму «Як Левеня та Черепаха пісню співали» Г. Гладкова) у перекладенні для тріо гітар цікава своїм ритмом, перкусійними прийомами, тембровою палітрою.

Вивчивши українські пісні у перекладенні для тріо та квартету, учні познайомляться з українською народною музикою, історією свого народу та жанрами пісень. Адже Україна здавна славиться своєю співучістю. Найкращі фольклорні твори передаються з покоління в покоління, залишаючись актуальними.

Одним із завдань музичної педагогіки є виховання артиста-художника

В класі ансамблю набуваються навички колективного музикування, формується художній смак, розуміння стилю, форми та змісту твору.

Особливістю ансамблевої гри є виховання почуття відповідальності учнів за якісне виконання своєї партії, відтворення точного темпу, ритму, штрихів, динаміки, агогіки, специфіки тембрового звучання. Все це сприяє створенню єдності та цілісності музичного твору. Тому гра в ансамблі є складовою частиною професійної підготовки музиканта-виконавця.

Методичні рекомендації

«Щось пішло не так»

П'еса дає можливість учням оволодіти таким прийомом як *флажолет*, штрихом *staccato i tenuto*.

У різних методичних посібниках і програмах для шкіл естетичного виховання знайомство з флажолетами починається з середніх, навіть старших класів. Однак саме на початковому етапі слід досягти чіткості та координації рухів лівої та правої рук при мінімальних фізичних зусиллях. Робота над п'есою дає можливість досягти цього результату.

Флажолет [9, с.42] (*flageolet*) із старофранцузької перекладається як флейта. Згідно акустичній теорії флажолетів, кожна струна вільно коливаючись по всій своїй довжині (робоча частина струни від верхнього поріжка, що на грифі, до нижнього, який знаходиться на підставці, де кріпляться струни називається мензурою. Довжина мензури становить 660 мм), дає відповідний звук. Щоб зіграти натуральний флажолет ударяємо по струні ледь торкаючись прямо по середині (330 мм), тобто над металевою перетинкою, яка розділяє XII і XIII лади і чуємо звук на октаву вищий від основного тону.

Для позначення флажолетів використовують такі скорочення: фл,
Fl, ar, arm, harm.





В даній збірці ми позначатимемо флажолети як *Fl* над або під нотою із римською цифрою яка вказує на лад, на якому видобуватиметься флажолет. Біля ноти – номер струни.

У цій п'єсі флажолети на першій, другій та шостій струнах. Щоб зіграти *Fl XII* на першій струні (1-й такт), пальцем лівої руки «4» легко торкаємося точно у визначеному місті (над металевою перетинкою між XII і XIII ладом), пальцем правої руки «а» зашпикуємо її і відразу ж піднімаємо над струною палець лівої руки. Для оптимального звучання *Fl* палець лівої руки знімаємо на долю секунди пізніше видобування звука пальцем правої.

Стакато [9, с.33] (італ. *staccato* – уривчасто, від *staccare* – відокремлювати) – коротке, уривчасте виконання звуків. Позначається стакато точкою над нотами або під ними. Також словом *staccato*.

Щоб стакато було досконалим корисно грати вправу за принципом прийому тремоло. Починаємо в повільному темпі за такою схемою: першим ударяє безіменний палець «а» і одразу ж середній «m» опускається на цю струну зупиняючи коливання, далі смикає її, а вказівний палець «i» миттєво глушить і після цього видобуває звук, який глушить середній палець «m». Він же смикає струну, на яку ставимо потім безіменний палець «а» і все повторюється спочатку.

В тактах 9-11 перша нота такту виконується – *tenuto* (риска над або  під нотою). Основне значення *tenuto* – витримати звук точно по тривалості й рівно по силі. Крім того, tenuto [6, с.2] передбачає збільшення значимості ноти шляхом:

- а) м'якого динамічного виділення (не плутати з >);
- в) невеликого збільшення тривалості (значно менше  фермати);
- с) вібрато. При виконанні *tenuto* дотик до струни стає м'якшим, а звуковидобування – більш в'язким.

«Жарт»

У п'єсі учні мають можливість ознайомитися з таким мелізмом як *форшлаг* (мелізми – це короткі допоміжні звуки, які прикрашають мелодію. До них відносяться: *форшлаг, мордент, групето, трель*).

Форшлагги дуже подобаються дітям, а саме їх звучання, і як важко їм відпрацьовувати та відточувати свою майстерність на вправах. Саме бажання грати форшлагги з цікавістю і легкістю спонукало до написання цієї п'єси.

Форшлаг (нім. *vorschlag* – передудар) виконується прийомом легато (від італ. – зв'язно, злито). На письмі позначається дугою – лігою. Якщо звуки мелодії спрямовані вгору, це висхідне легато (*hammer* – молоток, *hammer on* - ударяти). Коли мелодія йде вниз, це низхідне легато (від англ. *pull off* – знімати, смикати).

У висхідному легато після того, як пальцем правої руки, заціпуючи струну, видобуваємо перший звук, другий звук видобуваємо подушечкою пальця лівої руки, який із силою ударяє по струні, притискаючи її на потрібному ладу. Бажано, щоб дистальна (нігтьова) фаланга пальця ударяла під прямим кутом біля самої перетинки.

У цій п'єсі – перекреслений форшлаг. Записується він дрібною нотою з перекресленим штилем, яка стоїть перед основною нотою.

Виконується перекреслений форшлаг за рахунок тривалості попередньої долі. Якщо під основною нотою стоїть басова нота, то ноту форшлагу виконуємо разом із басом, а основну – одразу після неї.

У 16, 19-му тактах форшлаг з'єднаний з основною нотою знаком «*глісандо*», тому ковзання пальця лівої руки слідує одразу після удару пальця правої руки.

Обов'язковим для виконання штрих *стакато* у 14, 27-му тактах.

⑤ Ноту ⑤ «ля» (струна) слід грати апояндо (*apoyando* з ісп. – спираючись; гра з опорою). Палець «*p*» природно зупиняється на струн після чого

④ згинаємо великий палець і нігтьовою фалангою (не

нігтем) торкаємося струни заглушуючи її.

У 27-му такті робимо генеральну паузу. Щоб заглушити усі струни, можна покласти на них вільний палець лівої руки. Виконуємо п'єсу весело, жартівливо.

Прелюдія «Дежавю»

Перш ніж почати роботу над прелюдією, рекомендуємо вивчити гаму мі мінор з аплікатурою А. Сеговії (використання високих позицій у другій частині).

В прелюдії приділяємо увагу голосоведінню, виділяємо мелодію (ноти штилем вгору) в арпеджіо. При зміні позицій (позиція визначається ладом грифу, на якому перебуває вказівний палець лівої руки) у тактах 2, 3 та 6 дотримуємо восьму ноту «фа», пам'ятаючи, що пальці лівої руки знімаються з попередньої позиції тільки тоді, коли рука повинна прийняти нове положення, причому одним рухом із чітко узгодженими діями пальців лівої руки.

У 3, 7-му тактах знайомимося з прийомом *barre*, який полягає в одночасному притисканні декількох або всіх струн на одному і тому ж ладу першим пальцем лівої руки.

Розрізняють мале (від 2 до 4 струн) і велике (5–6 струн) *barre*. Позначається цей прийом буквою *B* (від фр. *barre*) та частіше за все вертикальною дужкою [із римською цифрою яка вказує на лад, інколи однією римською цифрою.

На початку освоєння баре великий палець лівої руки повинен бути під грифом, приблизно навпроти другого пальця. Це допоможе розташувати перший палець на струнах таким чином, щоб звучання було чистим, без зайвих призвуків.

У 6-му такті низхідне легато (див. методичні рекомендації до п'єси «Жарт» – *legato*). При низхідному легато пальцями лівої руки відтворюємо

звуки способом подібним до рухів пальців правої руки: точними рухами вниз заціпуємо струни, примушуючи їх звучати. Цей спосіб схожий на тірандо, (*tirando* з ісп. – смикати) палець лівої руки після звуковидобування не спирається на сусідню струну.

«Вальс»

«Вальс» написаний у складній тричастинній формі в тональності Ля мажор. Чіткі 16-тактові періоди надають твору класичної симетрії. Метою його створення було вивчення учнями грифу, гра із залученням максимальної кількості ладів (в цьому вальсі – від відкритої струни до XII ладу, гра по всьому грифу).

Потрібно звернути увагу на 4 і 52-й такти та 8 і 56-й такти, де однакові такти виконуються в різних позиціях. Тому перед початком вивчення твору учню бажано освоїти гами Соль мажор та Ля мажор (аплікатура А. Сеговії). Також важливим буде використання вказаної аплікатури. Легкість виконання залежить в першу чергу саме від неї.

У 1-му такті I частини є два варіанти аплікатури лівої руки.

У II частині (такти 32, 33–35, 37–39, 49–51, 53–55, 64) маємо можливість попрацювати над флажолетами (див. методичні рекомендації до п'єси «Щось пішло не так» - флажолети).

III частина останній такт – штучний флажолет на XVII ладу (ліва рука – перший палець залишається на барі V ладу, а вказівний «i» правої руки, дещо випрямлений. Подушечкою (пучкою) вказівного пальця правої руки «i» торкаємося ① струни над металевою перетинкою, яка розділяє XVII і XVIII лади злегка приглушуючи її, а безіменним «a» видобуваємо звук). Мелодію вальсу граємо виразно.

«Справжній друг» з м/ф «Тимко і Димко» Б. Савельєва
(перекладення для дуету)

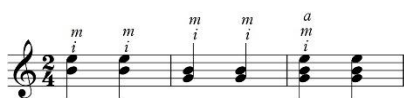
У своїй роботі з учнями мені подобається використовувати мультфільми. «Справжній друг» саме такий випадок. По-перше, це чудова ілюстрація людських якостей, таких як взаєморозуміння, взаємодопомога, доброзичливість, повага, спільна праця. По-друге, перегляд розвиває образне мислення, що дає можливість створити необхідний музичний образ.

В партитурі дуету партія I гітари виписана як сольний твір, що значно полегшує розуміння виконання її у складі ансамблю. З учнем першого класу достатньо грати тільки мелодію партії I гітари (це ноти записані штилем вгору), дещо змінивши аплікатуру в лівій руці.

Партію II гітари добре давати учням при вивченні теми «Акорди та акомпанемент». Складність цієї партії полягає в триманні повноцінного акорду в лівій руці та швидкій зміні таких акордів. Тому пальці, які приймають участь у грі акорду, слід опускати на гриф одночасно й залишати на струнах протягом усієї тривалості акорду.

Оскільки в акордах пальці розміщені на різних струнах, корисно окремо попрацювати над зміною положення лівої руки без участі правої. Як вправу можна використати 1 і 2-й такти, де пальці лівої руки знімаємо з акорду Ля мінор тоді, коли рука готова прийняти положення акорду Мі мажор одним рухом, із чітко узгодженими діями пальців лівої руки.

Правою рукою, всі три звуки акорду мають виконуватися одночасно без ривків кисті. Звук видобуваємо за рахунок прикистьових фаланг. Відпрацювати одночасне видобування звуку можна на відкритих струнах:



Зверніть увагу на двотактову побудову фрази. Твір виконуємо весело, злегка підкреслюючи сильні долі такту.

«П'єса у стилі свінг» (дует)

Під час роботи над цією п'єсою слід звернути увагу на використання натуральних флажолетів у 1–4-му тактах партії I гітари (див. методичні рекомендації до п'єси «Жарт» – флажолети) та штучних флажолетів у 1–4-му тактах партії II гітари (див. методичні рекомендації до п'єси «Вальс» – штучний флажолет).

Оскільки п'єса написана в стилі свінг, увагу учнів треба зосередити на відпрацюванні ритму. Також важливим є досягнення виразності мелодії на фоні акордового (арпеджованого) супроводу.

Нотний запис у джазовій музиці має одну цікаву особливість – восьмі ноти записані звичайним способом, як у класичній гітарі, виконуються ритмом свінг:

Нотний запис



Свінг



Цей ритм є головним елементом джазової музики.

«Пісенька Левеняти та Черепахи» Г. Гладкова

(з м/ф «Як Левеня та Черепаха пісню співали»)

перекладення для тріо

Виконувати цю пісню після перегляду мультфільму дітям буде дуже цікаво й весело. Характер твору веселий, жартівливий. А завдяки пунктирному ритму, доволі активний та жвавий.

У музичному енциклопедичному словнику за ред. Г. В. Келдиш [7, с. 446] подано таке визначення: *пунктирний ритм* (від лат. *punctum* - крапка) – ритмічний малюнок утворений збільшенням долі на половину тривалості за рахунок зменшення вдвоє наступної більш слабкої долі. Позначається крапкою біля ноти. Дві крапки біля ноти збільшують сильну долю на три

чверті її основної тривалості. В цьому випадку, акцент, що припадає на сильну долю, загострюється.

Складність кожної з партій тріо полягає у метроритмі.

Для яскравої ілюстрації персонажів можна використати різні відтінки тембрів. Так, гра біля підставки (1-й такт) позначається *sul ponticello*. Тембр звуку, видобутого в цьому місці, можна охарактеризувати як різкий, сухий, скляний. Гра біля грифа (3-й такт) позначається *sul tasto*. Звучання м'яке, ніжне.

У партії III гітари використовуємо



комбінацію перкусійного прийому, відстукуючи ритм по верхній деці над грифом та обичайці у вступі, та у другій частині (15–24-й такти). Баси з 6-го по 23-й такти грати бажано *arroyando*. У 24-му такті специфічний ефект досягається від пробіжки по верхній деці великим і середнім (або безіменним) пальцями правої руки у напрямку від підставки до грифа.

Приклад:



Українська народна пісня «Їхав козак за Дунай...»

(перекладення для тріо)

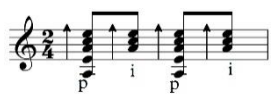
Ця пісня набула популярності ще у середині XVIII ст. Її автором вважають козака Харківського полку, філософа та поета Семена Климівського. Нині вона популярна за межами України.

Для створення найбільш яскравого та характерного образу в цьому творі використовується такий ударний інструмент як коробочка.

Партія II гітари (див. методичні рекомендації до пісні «Справжній друг» партія II гітари) акомпанемент бас-акорд восьмими тривалостями.

Можливий і такий варіант акомпанементу:

- 1–7-й такти:



- 9–17 такти:



Партію «коробочки» виконувати учню, який вміє дотримуватися темпу та грати точний ритм.

Українська народна пісня «Місяць на небі»

(перекладення для тріо)

Це родинно-побутова пісня, в нотній бібліотеці капели «Дударик» – романс. Завдяки дуже співучій мелодії п'еса легко сприймається на слух.

У I, II партії витримуємо тривалості нот та дотримуємося аплікатури, не граємо уривчасто.

Партія III гітари потребує навички гри арпеджіо (італійською *arpeggio* від *arpeggiare* – грати на арфі), де демонструється так званий колісковий [9, с.34] стиль акомпанементу, коли ноти видобуваються одночасно на двох струнах.

Складність III партії, як і в дуеті «Справжній друг» полягає в триманні повноцінного акорду (див. методичні рекомендації до пісні «Справжній друг» партія II гітари) та прийому баре (див. методичні рекомендації до прелюдії «Дежавю» – баре).

Українська пісня «Розпрягайте, хлопці, коні...»

(перекладення для тріо)

Автором цієї пісні, яка давно стала народною, вважають Івана Негребицького з Полтавщини.

Складність партії II гітари також полягає в триманні повноцінного акорду в лівій руці. Тому виконувати її слід учням старших класів, або вчителю. Але можливий варіант акомпанементу – бас-акорд восьми тривалостями.

Українська народна пісня «Несе Галя воду...»

(перекладення для квартету)

Це жартівлива українська народна пісня. В ній партії I та II гітар загалом не складні. В тактах 10–16 – висхідне та низхідне легато (див. методичні рекомендації до п'єси «Жарт» – легато).

Для III партії складність полягає в акордовій фактурі акомпанементу, в триманні повноцінного акорду лівій руці та швидкій зміні таких акордів.

В правій руці – звернути увагу на ритм, удари восьми та шістнадцятими тривалостями.

Для більш яскравого та колоритного звучання квартету можна використати ударні інструменти: протягом усього звучання твору – маракас, що виконує такий ритм:



а в приспіві (такти 10–18) бубен з наступним ритмічним малюнком:



Українська народна пісня «Ой чий то кінь стоїть...»

(перекладення для квартету)

Автор цієї пісні невідомий, але вона популярна не лише в Україні. Доволі просту й красиву мелодію I та II гітар виконуємо на фоні акордового супроводу, так званого коліскового акомпанементу (див. методичні рекомендації до української народної пісні «Місяць на небі» – арпеджіо).

Щось пішло не так

Л. Сікорська

Allegro

1 *Fl. XII* *a m* *Fl. XII* *i m* *Fl. XII* *a m* *Fl. XII* *i m* *Fl. XII* *a m* *Fl. XII* *i m* *Fl. XII* *a m* *Fl. XII* *i m* *Fl. XII* *a m* *Fl. XII* *i m*

mf

5 *Fl. XII* *a m* *Fl. XII* *a i* *Fl. XII* *Fl. XII* *Fl. XII* *a m i* *Fl. XII* *m i* *Fl. XII* *a m i* *Fl. XII* *m i*

mp

9 *XII* *VIII* *Fl. XII*

mf

Detailed description: This is a musical score for a flute part in 2/4 time, key of D major. It consists of three systems of staves. The first system (measures 1-4) features a melodic line with dynamics *mf* and articulation marks *a*, *m*, *i*, *m*. The second system (measures 5-8) continues the melody with dynamics *mp* and articulation marks *a*, *m*, *i*, *m*, *i*. The third system (measures 9-12) includes a bass line with dynamics *mf* and articulation marks *a*, *m*. Fingerings and breath marks are indicated throughout.

Жарт

Л. Сікорська

Giacoso

1 *a m* *i* *Fl. XII* *a m i* *Fl. XII* *a m i* *Fl. XII* *a m i*

mf

7 *a m* *Fl. XII* *a m i* *Fl. XII* *a m i* *Fl. XII* *a m i*

12 *a m* *Fl. XII* *a m i* *Fl. XII* *a m i* *Fl. XII* *a m i*

Detailed description: This is a musical score for a flute part in 2/4 time, key of D major. It consists of three systems of staves. The first system (measures 1-6) features a melodic line with dynamics *mf* and articulation marks *a*, *m*, *i*. The second system (measures 7-11) continues the melody with dynamics *p* and articulation marks *a*, *m*, *i*. The third system (measures 12-15) includes a bass line with dynamics *p* and articulation marks *a*, *m*. Fingerings and breath marks are indicated throughout.

18

22

Прелюдія "Дежавю"

Л. Сікорська

1 **Rubato-Agitato**

a i m a *a i m a*

4 *a i m a* *II* *m a m a* *a i m a* *a m i m*

7 *a i m a* *a m i* *II* *a i m*

10 *p i m*

13 *m p i m* *m p i m*

18
16

19

22

25

Вальс

Л. Сікорська

Tempo di valse

1

5

9 *a* *II* *m* *i* *a* *II* *a* *m* *i* *m* *a* *m* 19

13 *a* *II* *m* *i* *a* *m* *i* *m* *a* *m*

17 *a* *m* *i* *m* *a* *m* *a* *m* *i* *m* *a* *m*

21 *a* *a* *a* *a* *m* *i* *m* *a* *m*

25 *a* *m* *i* *m* *a* *m* *a* *m* *i* *m* *a* *m*

29 *a* *m* *i* *m* *a* *m* *a* *m* *i* *m* *a* *m*

33 *m* *i* *m* *i* *m* *i* *m* *a* *m* *i* *m* *i* *m*

FL. VII **Fine**

20
37

p Fl. XII
Fl. VII
Fl. XII

41

p

45

p

49

p Fl. VII
Fl. VII
Fl. VII

53

p Fl. XII
Fl. VII
Fl. XII

57

a

61

p Fl. XVII
D.C. al Fine

Справжній друг (З мультфільму "Тимко і Димко")

21

Б.Савельєв
Перекладення Л.Сікорської

Giacoso, leggiero

1 *a i m m i a i a i m i m i m i*

Гітара I

Гітара II

5 *a i m i a i m i m i m i a m i m*

9 *a m i m a i a i a i a i m i*

14 *m i m i m m* 1. *m i p i* V

П'єса у стилі СВІНГ

Л.Сікорська

Moderato

Fl. XII

Гітара I

Гітара II

1. Fingerings for guitar I: ① ② ③ ②, ①, ① ② ③ ② ①, ① ② ③ ②, ②, ①. A circled 1 is also present.

2. *Fl. ai* marking above the second guitar staff.

5

3. Triplet marking: $\text{♩} = \text{♩} = \text{♩}$

4. Lyrics: *i m i a i m i*

5. Dynamics: *p*

9

13

6. *III* marking above the second staff.

7. Circled 3 marking below the second staff.

16

8. First ending: 1.

9. Second ending: 2.

Пісенька Левеняти та Черепахи

з м. ф. "Як Левеня та Черепаха пісню співали"

Г.Гладков

Перекладення Л.Сікорської

Allegretto

Вступ

Гітара I *f sul ponticello sf sul tasto*

Гітара II *p sf i m a*

Гітара III

3 *sf f* **Тема**

6 *mf p*

9 *p mp*

24

12

Musical score for measures 24-25. The system consists of three staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It features a melodic line with a first ending bracketed and a second ending. Fingerings 1, 4, 2, and 4 are indicated. The middle staff is a treble clef with a key signature of two sharps, containing a melodic line with slurs and dynamic markings *i*, *m*, and *i*. A *p* marking is present. The bottom staff is a bass clef with a key signature of two sharps, containing a bass line with slurs and dynamic markings *p*.

15

Musical score for measures 15-17. The system consists of three staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps, featuring a melodic line with slurs and fingerings 1, 2, 1, 4, 3, 2, 1. The middle staff is a treble clef with a key signature of two sharps, containing a melodic line with slurs and dynamic markings *i*, *m*, and *i*. A *p* marking is present. The bottom staff is a bass clef with a key signature of two sharps, containing a bass line with slurs and dynamic markings *p*.

18

Musical score for measures 18-20. The system consists of three staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps, featuring a melodic line with slurs and fingerings 1, 2, 3, 1, 2, 1, 3, 2. The middle staff is a treble clef with a key signature of two sharps, containing a melodic line with slurs and dynamic markings *i*, *i*, *m*, and *a*. A *p* marking is present. The bottom staff is a bass clef with a key signature of two sharps, containing a bass line with slurs and dynamic markings *p*.

21

Musical score for measures 21-23. The system consists of three staves. The top staff is a treble clef with a key signature of two sharps, featuring a melodic line with slurs and fingerings 2, 3, 0, 2, 1, 2. The middle staff is a treble clef with a key signature of two sharps, containing a melodic line with slurs and dynamic markings *p*, *p*, and *p*. A *tr* marking is present. The bottom staff is a bass clef with a key signature of two sharps, containing a bass line with slurs and dynamic markings *p*.

Їхав козак за Дунай

25

Українська народна пісня
Перекладення Л.Сікорської

Allegretto

1

m i m i m a m i

Гітара I

Гітара II

Гітара III

Allegretto

Коробочка

4

7

f

p p

Musical score for measures 10-13. The score is written for guitar and piano. The guitar part (top staff) features a melodic line with fingerings 1, 0, 3, 1, 0, 3, 1, 0. The piano accompaniment (middle and bottom staves) consists of chords and a steady eighth-note bass line. Measure 13 includes the first ending of a vocal line with lyrics *i m a m*.

Musical score for measures 13-15. The score continues with guitar and piano accompaniment. Measure 13 includes the first ending of a vocal line with lyrics *i m a m*. Measure 15 includes the second ending of a vocal line with lyrics *i m a m*. The piano accompaniment includes dynamics *p* and *a m*.

Musical score for measures 16-19. The score continues with guitar and piano accompaniment. Measure 16 includes the second ending of a vocal line with lyrics *i m a m*. The piano accompaniment includes dynamics *p* and *a m*.

Місяць на небі

27

Українська народна пісня
Перекладення Л.Сікорської

Andante

The musical score is arranged for three guitars (Гітара I, II, III) in a 3/4 time signature with a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked 'Andante'. The score is divided into four systems, each starting with a measure number (1, 5, 9, 13).
- **System 1 (Measures 1-4):** Guitars I and II play a melodic line with fingerings (1, 2, 3, 1, 3, 0, 3, 4, 4, 2, 1). Guitar III provides a rhythmic accompaniment with chords and a vocal line: 'i m i a m i'.
- **System 2 (Measures 5-8):** Continuation of the melodic and accompaniment lines. The vocal line continues with 'a m i i a m i a m i'.
- **System 3 (Measures 9-12):** Continuation of the melodic and accompaniment lines. The vocal line continues with 'i m i a m i'.
- **System 4 (Measures 13-16):** Continuation of the melodic and accompaniment lines. The vocal line continues with 'i m i a m i'.
The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings like 'p' (piano).

Розпрягайте, хлопці, коні

Українська народна пісня
Перекладення Л. Сікорської

1 **Andante**

Гітара I *mp* *mf*

Гітара II *p* *i* *p* *i* *p* *i* *p* *i* *p* *i* *p* *i*

Гітара III *p* *p* *p* *p* *p* *p*

8

1. 2.

mf

11 **Allegretto**

14

17

f

30
20

Musical score for measures 20-22. The system consists of three staves. The top staff is a vocal line with a dotted quarter note, an eighth note, and a quarter note. The middle staff is a guitar accompaniment with a 3/4 time signature, featuring a sequence of chords with fingerings 'i i' and 'i i'. The bottom staff is a bass line with a dotted quarter note, an eighth note, and a quarter note. Dynamics include *p* and *f*.

23

Musical score for measures 23-25. The system consists of three staves. The top staff has a vocal line with a quarter note, an eighth note, and a quarter note, followed by a repeat sign. The middle staff is a guitar accompaniment with a 3/4 time signature, featuring a sequence of chords with fingerings 'i i' and 'i i'. The bottom staff is a bass line with a quarter note, an eighth note, and a quarter note, followed by a repeat sign. Dynamics include *p* and *f*.

26

Musical score for measures 26-29. The system consists of three staves. The top staff has a vocal line with a quarter note, an eighth note, and a quarter note. The middle staff is a guitar accompaniment with a 3/4 time signature, featuring a sequence of chords with fingerings 'i i', 'i i', and 'i i'. The bottom staff is a bass line with a quarter note, an eighth note, and a quarter note. Dynamics include *p*.

30

Musical score for measures 30-31. The system consists of three staves. The top staff has a vocal line with a quarter note, an eighth note, and a quarter note, followed by a first ending bracket and a second ending bracket. The middle staff is a guitar accompaniment with a 3/4 time signature, featuring a sequence of chords with fingerings 'i i' and 'i i'. The bottom staff is a bass line with a quarter note, an eighth note, and a quarter note. Dynamics include *p*.

Несе Галя воду

Українська народна пісня
Перекладення Л. Сікорської

1 Allegretto

The musical score is arranged for four guitars, labeled Gitarra I through Gitarra IV. It is in 2/4 time and begins with a first ending bracket. The tempo is marked 'Allegretto'. The first system (measures 1-4) features a melody in Gitarra I and II, a rhythmic accompaniment in Gitarra III, and a bass line in Gitarra IV. The second system (measures 5-8) continues the first ending. The third system (measures 9-12) includes a second ending. The fourth system (measures 13-16) features a first ending with a repeat sign. The score includes various musical notations such as dynamics (*mf*, *p*), fingerings (*i*, *0*, *1*, *2*, *3*), and articulation marks.

32

9

2.

mp

p *i* *p*

p 0 *i* *i* 4 *i* *i* *p*

p *i*

12

mf

f

p 0 *i* *i* 4 *i* *i* *p*

p *i* *p* 0 *i* *i* 4 *i* *i* *p*

15

p

p *i* *p*

p *i* *i* *p* *i* *i* *p*

p

ОЙ ЧИЙ ТО КІНЬ СТОЇТЬ

Українська народна пісня
Перекладення Л. Сікорської

1 Andantino

p *i* *m* *a* *m* *i*

Гітара I

Гітара II

i *a* *i* *a* *i*

p

Гітара III

p *p* *p* *p*

Гітара IV

4

mp *mf*

i *m* *i*

8

This musical score is for guitar and consists of four staves. The first two staves are in treble clef, and the last two are in bass clef. The music is divided into two sections by a double bar line with repeat dots. The first section is labeled '1.' and the second is labeled '2.'. The first ending (1.) concludes with a double bar line and repeat dots. The second ending (2.) concludes with a double bar line and repeat dots. The third staff contains guitar-specific notation, including fret numbers (0, 1, 4) and a triplet of eighth notes. The fourth staff features a long, sweeping slur across the final two measures of the piece.

Бібліографія

1. Видаль Р. Ж. Заметки о гитаре, предлагаемые Андресом Сеговией / [пер. с фр. Л. Л. Берекашвили]. Москва : Музыка, 1990. 32 с.
2. Грищенко В. І. Методика організації та роботи підліткового класичного ансамблю гітаристів : автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.02. Київ, 2003. 22 с.
3. Дроздова О. О. Творча складова технології гітарного виконавського мистецтва : дис. канд. мистецтвознавства : 17.00.03. Одеса, 2020. 200 с.
4. Лазарева А. Д. Вчимся граючи: метод. посіб. з навчання гри дітей молодшого віку. Харків : Крок, 1997. 68 с.
5. Михайленко Н. П. Методика преподавания игры на шестиструнной гитаре. Киев : Книга, 2003. 248 с.
6. Пермяков И. Этюды для шестиструнной гитары. Ленинград: Музыка, 1987. 78 с.
7. Музыкальный энциклопедический словарь / гл. ред. Г. В. Келдыш. Москва: Сов. энциклопедия, 1991. 672 с.
8. Пухоль Э. Школа игры на шестиструнной гитаре : на принципах техники Ф. Таррега / пер. и ред. И. Поликарпов. Москва: Сов. композитор, 1986. 190 с.
9. Чеченя К. Мій острів – гітара! Київ: Музична Україна, 2015. 192 с.